



Länsstyrelsen
Västernorrland



Bevarandeplan Natura 2000

Stormyran-Lommyran SE 0710175



Foto: Jonas Salmonsson

Namn:	Stormyran-Lommyran
Områdeskod:	SE 0710175
Områdestyp:	SAC 2011-03 SPA 2004-04
Areal:	1051,3 hektar
Skyddsform:	Naturresevat
Kommun:	Ånge
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Koordinat:	691967/149564
Karta:	17 E 3J
Ägarförhållanden:	Statligt
Uppdaterad:	2019-02

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ALLMÄNT OM NATURA 2000	3
1.1 Allmänt om bevarandeplanen.....	3
2. GRUNDER FÖR UTPEKANDE	3
2.1 Ingående naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet	3
2.2 Ingående fåglar enligt fågeldirektivet	4
3. BEVARANDESYFTEN OCH BEVARANDEMÅL	4
4. OMRÅDESBESKRIVNING	6
4.1 Allmän områdesbeskrivning	6
4.2 Intressanta arter i området, ej med i art- och habitatdirektivet.....	6
5. EKOLOGISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	6
5.1 För området i dess helhet	6
5.2 För ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet.....	7
5.3 För ingående arter enligt art- och habitatdirektivet	10
5.4 För ingående arter enligt fågeldirektivet	11
6. HOTBILD MOT NATURA 2000-OMRÅDET	14
7. BEVARANDEÅTGÄRDER.....	16
7.1 Områdesskydd.....	16
7.2 Skötsel	16
8. BEVARANDESTATUS	17
9. UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL.....	17
10. REFERENSER	17
11. KARTOR	19

1. Allmänt om Natura 2000

Natura 2000 heter det nätverk av skyddsvärda områden som alla EU:s medlemsstater ska bidra till att skapa enligt EU:s två naturvårdsdirektiv, Art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter) samt Fågeldirektivet (Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar). Syftet är att bidra till bevarandet av den biologiska mångfalden inom gemenskapen. Sverige har som medlem i EU åtagit sig att se till att naturtyperna och arterna har gynnsam bevarandestatus, dvs. att de finns kvar i långsiktigt hållbar omfattning genom att vidta bevarandeåtgärder i form av skydd och skötsel. Genom 15–17 §§ Förordningen (1998:1252) om områdesskydd har EU-direktiven implementerats i svensk lagstiftning. Ett särskilt tillstånd krävs om man vill utföra åtgärder som kan påverka miljön i ett Natura 2000-område på ett betydande sätt. Som en hjälp vid arbetet med att bevara naturvärdena i Natura 2000-områden samt som ett stöd för verksamheter som bedrivs i anslutning till området ska det finnas bevarandeplaner för samtliga områden.

1.1 Allmänt om bevarandeplanen

Bevarandeplanen är det dokument som ska beskriva vad som är syftet med bevarandet av varje enskilt Natura 2000-område och som ska ange vilka bevarandeåtgärder som planeras. Bevarandeplanen behandlar områdets ingående naturtyper och arter som finns upptagna i EU:s två naturvårdsdirektiv, Art- och habitatdirektivet samt Fågeldirektivet. En viktig del i arbetet med att vidta nödvändiga bevarandeåtgärder är formuleringen av bevarandesyfte och bevarandemål för varje Natura 2000-område samt att planera och prioritera vilka bevarandeåtgärder som behövs utifrån i dagsläget kända förhållanden och hot. Bevarandesyftet utgår från 17§ Förordningen om områdesskydd som anger att länsstyrelserna ska upprätta beskrivningar av syftet samt för de livsmiljöer och arter för vilka gynnsam bevarandestatus ska upprätthållas eller återställas.

2. Grunder för utpekande

2.1 Ingående naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet

Området är utpekade att ingå i nätverket Natura 2000 enligt art & habitatdirektivet mot bakgrund av att det inom området finns i direktivet ingående naturtyper (tabell 1) och arter (tabell 2). Främsta motivet för utpekande av området är förekomsten av de i direktivet prioriterade naturtyperna Aapamyror, Västlig taiga, Lövsumpskogar av Fennoskandisk typ och Skogbevuxen myr. På kartan finns naturtyperna redovisade geografiskt för området.

Tabell 1. Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

Kod	Naturtyper	Areal (ha)	Andel (%)
3160	Dystrofa sjöar och småvatten	0,4	0,04
7140	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	11	1
7310*	Aapamyror	415	39
9010*	Västlig taiga Undergrupp: Gammal tallskog Gammal lövrik granskog Gammal granskog	368	35
9050	Örtrika, näringsrika skogar med gran av Fennoskandisk typ	6	0,1
9080*	Lövsumpskogar av Fennoskandisk typ	2	0,2
91D0*	Skogbevuxen myr	36	3

*) = Prioriterad naturtyp

Tabell 2. Ingående arter enligt art- och habitatdirektivet

<i>Kod</i>	<i>Arter</i>
1361	Lodjur <i>Lynx lynx</i>
1926	Slät tallkpuschongbagge <i>Stephanopachus linearis</i>
1927	Grov tallkpuschongbagge <i>Stephanopachus substriatus</i>
1948	Skogsrör <i>Calamagrostis chalybaea</i>

2.2 Ingående fåglar enligt fågeldirektivet

Området är utpekade att ingå i Natura 2000-nätverket enligt Fågeldirektivet mot bakgrund av att det inom området finns flera i direktivet ingående häckande arter (tabell 3).

Tabell 3. Ingående arter enligt fågeldirektivet

<i>Kod</i>	<i>Arter</i>
A007	Svarhakedopping <i>Podiceps auritus</i>
A038	Sångsvan <i>Cygnus cygnus</i>
A104	Järpe <i>Bonasa bonasia</i>
A108	Tjäder <i>Tetrao urogallus</i>
A127	Trana <i>Grus grus</i>
A166	Grönbena <i>Tringa glareola</i>
A223	Pärluggla <i>Aegolius funereus</i>
A234	Gråspett <i>Picus canus</i>
A236	Spillkråka <i>Dryocopus martius</i>
A241	Tretåig hackspett <i>Picooides tridactylus</i>
A409	Orre <i>Tetrao tetrix tetrix</i>

3. Bevarandesyften och bevarandemål

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. För de enskilda Natura 2000-områden är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Natura 2000-området Stormyran-Lommyran omfattar ett starkt brandpräglad skogsområde med vidsträckt myrmarker. Det prioriterade bevarandevärdet är att bevara brandpräglad skog och värdefulla våtmarker. Syftet ska uppnås genom att större delen av den brandpräglade skogen restaureras. Brandprägel och talldominans skall vidmakthållas genom aktiva skötselinsatser som naturvårdsbränning samt även selektiva huggningsingrepp. Våtmarker, vattendrag samt de fuktigare, grandominerade, delarna av området ska få utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer. Området är skyddat som naturreservat. Något ytterligare behov av bevarandeåtgärder är inte känt

I tabell 4 och 5 finns en sammanfattning av de bevarandemål som anger det tillstånd som bör råda i det enskilda området för att optimera områdets bidrag till uppnåendet av gynnsam bevarandestatus på nationell, biogeografisk eller EU-nivå.

Tabell 4. Bevarandemål för ingående naturtyper

<i>Naturtyp</i>	<i>Bevarandemål</i>
3160, Dystrofa sjöar och småvatten	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen bibehålls i minst 0,4 ha. Intakt hydrologi i strandzonen och skoglig kontinuitet i omgivningen.

7140, Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen bibehålls i minst 11 ha. Naturlig hydrologisk regim ska råda. Typiska arter ska ej ha minskande populationer
7310, Aapamyrar	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen bibehålls i minst 415 ha. Naturlig hydrologisk regim ska råda.
9010, Västlig taiga	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen bibehålls i minst 368 ha. Skoglig kontinuitet och naturlig dynamik ska råda. Typiska arter som exempelvis tretåig hackspett, spillkråka och gräddporing ska ej ha minskande populationer. Mängden död ved ska över tiden utgöra minst 10 % av totalvolymen ved i talldominerade partier och minst 20 % i grandominerade partier, dock minst 20 m³/ha. En stor del av den döda tallveden bör utgöras av torrakor och högstubbar. Lövandelen i partier med lövrik granskog ska vara minst 25 %. Minst 1/3 av de brandpräglade områdena bör vara brända inom 20 år.
9050, Örtrika, näringsrika skogar med gran av Fennoskandisk typ	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen bibehålls i minst 6 ha. Naturlig hydrologisk regim råder. Typiska arter ska ej ha minskande populationer
9080, Lövsumpskogar av Fennoskandisk typ	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen bibehålls i minst 2 ha. Skoglig kontinuitet och naturlig dynamik ska råda. Naturlig hydrologisk regim ska råda. Kontinuitet av lövträd inklusive gamla träd Typiska arter ska ej ha minskande populationer
91D0, Skogbevuxen myr	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen bibehålls i minst 36 ha Naturlig hydrologisk regim och skoglig kontinuitet ska råda Typiska arter ska ej ha minskande populationer

Tabell 5. Bevarandemål för ingående arter

Art	Bevarandemål
1361, Lodjur (<i>Lynx lynx</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Artens livsmiljö, där kuperad ostörd mark utgör väsentlig del, ska bibehållas. Livskraftiga stammar av bytesdjur ska finnas.
1926, Slät tallkapuschongbagge (<i>Stephanopachus linearis</i>) 1927, Grov tallkapuschongbagge (<i>Stephanopachus substriatus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> I området ska det finnas en kontinuerlig tillgång på brandfält av god kvalitet med avseende på arternas krav.
1948, Skogsrör (<i>Calamagrostis chalybaea</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Populationens storlek bibehålls eller ökar. Minsta antalet individer får ej understiga 200 blommande individer. Artens livsmiljö, fuktig barr- och blandskog, ska bibehållas.
A007, Svarhakedopping (<i>Podiceps auritus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Artens häckningsbiotop, dystrofa sjöar och småvatten, ska bibehållas i minst 0,4 ha.
A038, Sångsvan (<i>Cygnus cygnus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Artens häckningsbiotop, grunda och vegetationsrika vatten, ska bibehållas. Ej minskande tillgång till undervattensvegetation under häckningssäsongen.
A104, Järpe (<i>Bonasa bonasia</i>) A108, Tjäder (<i>Tetrao urogallus</i>) A409, Orre (<i>Tetrao tetrix tetrix</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Arternas livsmiljö, västlig taiga, ska bibehållas i minst 368 ha.
A127, Trana (<i>Grus grus</i>) A166, Grönben (<i>Tringa glareola</i>)	<ul style="list-style-type: none"> Arternas häckningsbiotop, olika typer av våtmark, ska bibehållas i minst 426 ha.

A223, Päruggla (<i>Aegolius funereus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Arternas livsmiljö, västlig taiga, ska bibehållas i minst 368 ha. • Andelen stående död ved, dock minst 5 % av totalvolymen ved (boträd), skall bibehållas.
A234, Gråspett (<i>Picus canus</i>) A236, Spillkråka (<i>Dryocopus martius</i>) A241, Tretåig hackspett (<i>Picoides tridactylus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Arternas livsmiljö, västlig taiga, ska bibehållas i minst 368 ha. • Tillgången på död ved ska bibehållas, dock minst 20 m³ per hektar.

4. Områdesbeskrivning

4.1 Allmän områdesbeskrivning

Stormyran- Lommyran är en stor obruten skogmyrmosaik som ligger i södra Borgsjö socken ca 15 km söder om Ånge. Stormyran omges i väster, söder och sydost av talldominerad skog medan Stormyrbergets långa sluttning i nordost utgörs av lövrik granskog. Skogen i området är till största del naturligt uppkommen efter brand, sånär som på ett par mindre 40-åriga tallplanteringar. Olika gallringshuggningar har utförts under 1900-talet och skogen domineras av 100–120-åriga bestånd där riktigt gamla träd endast förekommer sparsamt. Delar av området innehåller trots denna påverkan en mängd biologiskt viktiga strukturer. Äldre tallar med brandljud finns på flera håll inom området och bitvis är det en för trakten ovanligt rik förekomst av grova, murkna tallågor. Delar av stormyrbergets sluttning har värden knutna till såväl multnande lövved, i synnerhet asplågor, som till gamla levande sälgar i fuktig miljö.

2004 genomfördes en naturvårdsbränning på 30 ha i området och något år senare hade de brandberoende skalbaggarna slät- och grov tallkapuschongbagge (*Stephanopachus linearis* och *S. substriatus*) etablerat sig på brandfältet.

Våtmarkerna i området är i huvudsak hydrologiskt orörda och utgörs framför allt av mycket välutbildade sträng-flarkkärr. Strängarna är mycket väl avsatta och upp till en meter höga. Såväl risrika och trädbevuxna strängar som strängar av fastmattetyper förekommer. Flarkarna är delvis i form av stora flarkgölar. På Stormyrans västra och södra delar finns omfattande tallkärr av klotstarrtyp. Östra delarna av Stormyran utgörs framför allt av öppna intermediära fastmattekärr där björnbrodd (*Tofieldia pusilla*) och ängsnycklar (*Dactylorhiza incarnata*) är vanliga. Smärre rena mosseområden finns i kanterna mot fastmarken

4.2 Intressanta arter i området, ej med i art- och habitatdirektivet

Flera rödlistade vedsvampar knutna till tall finns i området, t ex gräddporing (*Skeletocutis lenis*), tallticka (*Phellinus pini*), laxticka (*Hapalopilus aurantiacus*), blackticka (*Junghunia collabens*) och gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*). På en del av talltorrakorna på myrarna växer varglav (*Letharia vulpina*), på Stormyrans tallkärr förekommer arten rikligt. På våtmarkerna finns också de ovanliga kärleväxterna myggblomster (*Hammarbya paludosa*), brunag (*Rhynchospora fusca*) och sumpnycklar (*Dactylorhiza traunsteineri*).

5. Ekologiska förutsättningar

5.1 För området i dess helhet

Den stora obrutna skogmyrmosaik Stormyran-Lommyran uppvisar både höga skogs- och våtmarksvärden och utgör idag en värdefull livsmiljö för många arter. Så länge området inte

påverkas av storsakligt skogsbruk och hydrologin inte påverkas i närområdet är förutsättningarna för att behålla och utveckla områdets värden goda.

5.2 För ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

3160, Dystrofa sjöar och småvatten. Naturliga sjöar och vattensamlingar med av torv eller humussyror brunfärgat vatten. Sjöarna omges i regel av gungflyn med såväl vertikal som horisontell torvtillväxt och med en zonerings i vegetationen. Sjöarna har ett lågt pH, ofta pH 3-6.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Naturliga omgivningar med intakta strandvåtmarker och strandskog. Många av de dystrofa sjöarnas karaktärsarter är beroende av strandskogen och våtmarkerna som livsmiljö.
- Bibehållna eller förbättrade förhållanden avseende vattenståndsfluktuationer och hydrologi.
- Oreglerade förhållanden skall upprätthållas och negativ påverkan från eventuella tidigare regleringar, rensningar eller dikningar minimeras.
- En för naturtypen naturlig artsammansättning utan negativ inverkan av främmande arter eller fiskstammar.
- Naturligt näringsfattigt och humusrikt, svagt surt vatten med låg grad av mänsklig belastning avseende bl a försurande ämnen, partiklar, näringsämnen och miljögifter.
- Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de typiska arterna i naturtypen. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de aktuella hotfaktorerna.
- Viss andel av tjärnarna bibehålls fisklösa.

7140, Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn. Öppna eller mycket glest skogbevuxna myrar med max 25 % trädäckning och näringsfattiga miljöer. Naturtypen domineras av våtmarksarter som vitmossarter, ängsull, vattenklöver, mm.

En förutsättning för gynnsam bevarandestatus är:

- att populationerna hos de typiska arterna i naturtypen inte minskar påtagligt. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen
- Hydrologi och hydrokemi bör inte påverkas negativt. Detta inkluderar att torv inte oxideras som en följd av ingrepp utan endast som en eventuell följd av naturliga klimatförändringar.
- Vattenregimen i vattendragen bör vara så naturlig som möjligt.
- Täckningsgraden av botten-, fält-, busk- och trädskikt bör inte förändras till att bli nämnvärt glesare eller tätare.
- De strukturer/formelement som finns på myrarna bibehålls. Undantaget det som kan klassas som naturliga förändringar.

7310, Aapamyrrar. Myrkomplex som domineras av kärr i de centrala delarna.

Hydrotopografiska myrtyper som strängflarkkärr och olika typer av blandmyrrar räknas automatiskt till aapamyrrar. Andra myrtyper som kan ingå i dessa komplex är nordliga mossar

av rostvitmossa-typ, topogena och soligena kärr, backkärr och sumpskog. Aapamyren är nordlig och bäst utbildad norr om Dalälven.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Hydrologi och hydrokemi bör inte påverkas negativt, bl a får torv inte oxideras som en följd av mänsklig påverkan utan endast som en eventuell följd av naturliga klimatförändringar.
- Täckningsgraden av botten-, fält-, busk- och trädskikt bör inte förändras till att bli nämnvärt glesare eller tätare. Undantaget är en positiv effekt av restaureringsåtgärder (t ex hävd).
- De strukturer (ex. tuvor, strängar, flarkar, flarkgölar) som finns på myren bibehålls och har oförändrad omfattning och geografisk spridning. Undantaget det som kan klassas som naturliga förändringar eller förändringar som följd av en lyckad restaureringsåtgärd.
- Ingen påtaglig minskning av populationerna av de typiska arterna i naturtypen. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen.

9010, Västlig taiga. Naturliga, gamla, barrträdsdominerade skogar i norra och mellersta Sverige samt yngre successioner som utvecklas naturligt efter brand eller omfattande stormfällningar. Med naturliga, gamla skogar menas skogar som bibehållit en stor del av den naturliga skogens artsammansättning, åldersvariation och ekologiska funktion. Dessa skogar kan ha en viss mänsklig påverkan genom exempelvis plockhuggning, men de har aldrig omfattats av större kalavverkningar. Naturtypen hyser mycket stor variation av arter allt från vanliga skogsarter till en rad hotade arter bland mossor, lavar, svampar och insekter (främst skalbaggar) mm.

Undergrupper:

Gamla grandominerade skogar, utgör de naturliga skogarnas kärna och omfattar rikligt med grovvuxna träd och murken ved av varierande ålder.

Gamla blandskogar (lövrik granskog) Riklig förekomst av björk och asp är ett tecken på att skogen befinner sig i ett ungt successionsstadium. Ofta har sådana bestånd uppkommit till följd av brand eller genom mänsklig påverkan. Gamla grovväxta lövträdsbestånd utgör värdefulla skyddsobjekt.

Gamla talldominerade skogar Ofta tydligt brandpräglade skogar på magrare marker, ofta mellansuccessioner som i ett senare skede kommer att övertas av gran om skogen inte brinner på nytt.

En förutsättning för gynnsam bevarandestatus är:

- att populationerna hos de typiska arterna i naturtypen inte minskar påtagligt. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen.
- Skoglig kontinuitet. En viktig förutsättning är en kontinuitet av träd där det har skapats en naturlig åldersdifferentiering och artsammansättning.
- Naturlig dynamik. Naturvärdena utvecklas i huvudsak genom naturlig dynamik, vilket omfattar störningar, t.ex. brand, stormfällningar, insektsangrepp och översvämningar.
- Förekomst av substrat är en förutsättning för epifytiska lavar och svampar knutna till naturtypen, samt även för vedlevande insekter. Exempel på substrat är död ved; grenar, torrträd, lågor m.m. i olika nedbrytningsstadier, gamla och grova träd med

dithörande barkstruktur. Gamla träd och lång trädkontinuitet är även viktigt för marklevande mykorrhizasvampar.

- I områden med brandhistorik är vissa typer av strukturer en förutsättning för många typiska arter av fr.a. brandberoende och/eller brandgynnade insekter.
- P.g.a. avsaknad av naturliga bränder är naturvårdsbränning en viktig skötselmetod.
- Ostörd hydrologi i framför allt sumpskogsmiljöer, samt i angränsande myrmark.

9050, Örtrika, näringsrika skogar med gran av Fennoskandisk typ är enligt definition barrskogar eller blandskogar med gran på näringsrika jordar. Lokalerna ligger ofta i låglandet, i dalgångar eller på sluttningar med finsediment och rörligt markvatten. Högorter och ormbunkar dominerar men i torrare partier är lågorter vanligare. Översilade örtrika sumpskogar på sluttande mineraljordar kan ingå. Skogen kan vara måttligt påverkad av mänskliga aktiviteter såsom kreatursbete eller plockhuggning.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- en skoglig kontinuitet med en naturlig åldersdifferentiering och artsammansättning utvecklas i huvudsak genom naturlig dynamik
- den gynnsamma bevarandestatusen bör knytas an till de ekologiska krav som de för naturtypen karakteristiska arterna har, så att de kan finnas kvar och öka i antal.
- naturlig hydrologisk regim ska råda inom och strax utanför området.

9080, Lövsumpskogar av Fennoskandisk typ ofta med inslag av gran, finns i huvudsak på översilad mark. I Norrland dominerar mest gråal, glasbjörk och asp i trädskiktet. Träden står vanligtvis på socklar.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus

- Kontinuitet av lövträd olika trädslag och av varierande ålder inklusive gamla träd.
- Förekomst av substrat t.ex. död ved, gamla träd och förekomst av trädsocklar är av största vikt i denna naturtyp för främst mossor, men även epifytiska lavar och svampar, samt för insekter och landmollusker.
- Skogstypens naturvärden utvecklas i huvudsak genom naturlig dynamik vilket omfattar naturliga störningar, som t.ex. stormfällningar och insektsangrepp.
- Översilad eller genomsilad mark.
- Opåverkad hydrologi.

91D0, Skogbevuxen myr. Myrar som är skogbevuxna med barr-, bland- eller lövskog. Krontäckningen ska vara minst 25 % och högst 70 %. Naturtypen domineras av bl.a. glasbjörk, tall, gran, ris, starr och vitmossarter.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus är:

- Skoglig kontinuitet. En viktig förutsättning är en kontinuitet av trädbestånd där det har skapats en naturlig åldersdifferentiering och artsammansättning.
- Naturlig dynamik. Naturvärdena utvecklas i huvudsak genom naturlig dynamik, vilket omfattar störningar som t.ex. stormfällningar, insektsangrepp och översvämningar.
- Opåverkad hydrologi och hydrokemi.
- Förekomst av substrat för främst mossor och lavar. Exempel på substrat är död ved (högstubbar, grenar, torrträd, hålträd, lågor m.m. av olika trädslag och nedbrytningsgrad), gamla och grova träd av olika trädslag.

- Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de typiska arterna i naturtypen. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen.

5.3 För ingående arter enligt art- och habitatdirektivet

1361, Lo (*Lynx lynx*). Lodjurets hemområde är flera kvadratmil stort. Den kräver viltrika marker där födan utgörs av allt från gnagare till större djur som rådjur och ren. Lodjuret förekommer i stor utsträckning i kuperade och ostörda marker där det finner skydd. Ungarna föds i en bergsbrant eller på en annan skyddad plats. Ungarna följer modern i tio månader. Vid parningstiden i mars splittras familjen. Den kan, då den söker revir eller partner, förflytta sig tiotals mil.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Att ostörda skyddade områden finns som är lämpliga för förnygring.
- Noggrann uppföljning av utbredning och antal.

1926, Slät tallkapschongbagge (*Stephanopachus linearis*). Arten lever på nyligen brandskadade barrträd, helst med pågående brandljuds bildning på levande eller nyligen döda stående tallar. Larvutvecklingstiden varierar mellan 1 och 2 år. Bränd tallbark kan som mest fungera som yngelplats under en tioårsperiod efter brandtillfället, ofta dock under betydligt kortare tid om trädet dör och barken faller av, vilket är vanligare på gran. Sannolikt kan arten finnas kvar i mer än tio år om brandljuds bildningen fortgår, vilket den kan göra i extrema fall, inte minst på grund av artens egen aktivitet. Artens existens var säkerligen förr gynnad av att många tallar generellt hade brandljud, eftersom nya brandljud lättare uppstår på dessa än på oskadade träd. Artens aktionsradie är troligen mindre än 10 km

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Tillräcklig frekvens av skogsbrand på landskapsnivå behövs för att skapa substrat som finns kontinuerligt tillgängligt inom artens aktionsområde i tid och rum.

1927, Grov tallkapschongbagge (*Stephanopachus substriatus*). Arten lever på nyligen brandskadade eller branddödade barrträd. Grov tallkapschongbagge lever i innerbarken främst på gran, men förekommer även på tall. Oftast hittar man arten i fortfarande levande träd, men förekomst har även konstaterats på träd som dött till följd av brand. Larverna utvecklas under 1–2 år och fullbildade skalbaggar kan påträffas över en stor del av året. Arten kan finnas kvar i samma barkparti i flera generationer, ofta över 5 år ibland uppemot 10 år på levande träd. Eftersom grov tallkapschongbagge är mera knuten till gran som generellt sett tål brand sämre än tall, är dess situation mera utsatt och ofta är de enskilda förekomsterna mera kortlivade.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Tillräcklig frekvens av skogsbrand på landskapsnivå behövs för att skapa substrat som finns kontinuerligt tillgängligt inom artens aktionsområde i tid och rum.

1948, Skogsrör (*Calamagrostis chalybaea*). Arten förekommer främst i fuktig barr- och blandskog med högortsvegetation. Ofta växer den utmed bäckar och i raviner. Skogsrör förekommer även tillfälligt i antropogent skapade miljöer som kanter av skogsbilvägar etc. Den är kalkgynnad och mycket skuggtålig. Störning i form av markslitage, tramp etc gynnar

etablering av nya individer. Arten är främst vindspridd. En rimlig uppskattning av spridningsavstånd är 20–50 m.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus

- livsmiljön är bevarad i sitt ursprungsskick.
- naturlig hydrologisk regim ska råda inom och i anslutning till området.

5.4 För Ingående arter enligt fågeldirektivet

A007, Svarthakedopping (*Podiceps auritus*) häckar främst i små och fisktomma sjöar, dammar, viltvatten, öppna kärr, agmyrar samt i vattenfyllda grustag, lertag och stenbrott. Mera sällan hittar man den i större sjöar – såväl näringsrika slättsjöar som näringsfattiga skogssjöar. I sjöar med fisk hittar man arten huvudsakligen i områden med riklig undervattensvegetationen. Svarthakedoppingen häckar även i brackvattensmiljö längs kusterna av Bottniska viken. Arten är mycket känslig för näringskonkurrens med fisk. För att reproduktionen ska lyckas bör häckningsvattnen sakna, eller ha starkt reducerade bestånd av fisk. Födan under häckningstiden består huvudsakligen av insekter och andra evertebrater, men till mindre del även av fisk, salamandrar och grodyngel. Svarthakedoppingen övervintrar längs kusterna av Östersjön och Nordsjön.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Tillgång till lämplig föda (t.ex. evertebrater, små fiskar, salamandrar och grodyngel). Arten är mycket känslig för näringskonkurrens med fisk och för lyckad reproduktionen bör häckningsvattnen därför sakna, eller ha starkt reducerad fiskförekomst.
- Tillgång till lämplig häckningsplats, dvs. små och fisktomma sötvatten i form av t.ex. dammar och kärr.

A038, Sångsvan (*Cygnus cygnus*) häckar i grunda, vegetationsrika vatten. Den kräver god tillgång på undervattensväxter under häckningssäsongen, liksom lämplig och god tillgång på grön växlighet under vintersäsongen. Arten kräver relativt ostörda områden under sin flyttning och övervintring. Under häckningen rör sig paret normalt inom ett mycket begränsat område runt boplatsen. Sångsvanen blir könsmogen först vid 4 års ålder och fram till dess för de unga svanarna en ambulerande tillvaro i stora landskapsavsnitt. Arten övervintrar i södra Sverige, Danmark och Nordsjöländerna.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Kräver god tillgång på undervattensväxter under häckningssäsongen.

A104, Järpe (*Bonasa bonasia*) vill ha tät skog med föryngring av främst gran och med inblandning av al, björk och asp. Hög markfuktighet och förekomst av surdråg, alkärr och bäckar gynnar arten. Lövträdsandelen i reviret bör överstiga 10 % för att området skall accepteras. En viktig och begränsad vinterfödoresurs är alknoppar, alhången samt björkknopp, och i omedelbar anknytning till födan krävs dessutom skydd i form av grantätningar. Järpen är mycket stationär året om inom sitt revir. När ett par har etablerat sig på en plats stannar de där så länge biotopen är intakt. Liksom hos övriga skogshöns är god tillgång på insekter mycket viktig för kycklingarnas överlevnad.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Sammanhängande skog med inslag av täta bestånd och en lövträdsandel på minst 10 %.

- Tillgång till våta partier, som t ex kärr, myrar, bäckar och sumpskog.

A108, Tjäder (*Tetrao urogallus*) kräver större sammanhängande skogsområden för att den skall finnas i livskraftiga bestånd. Vintertid kräver arten förekomst av äldre talldominerade skogar (äter tallbarr och tallskott), medan den sommartid påträffas i mycket varierande marker, allt från gammal bärrik skog (bl.a. är blåbärsris viktigt) som till nyupptagna hyggen. Förekomsten av våtmarker är en mycket betydelsefull faktor, då hönan under den tidiga våren till stor del livnär sig på späda skott av tuvull. Våtmarker är dessutom en viktig biotop för kycklingarna, som under de första levnadsveckorna livnär sig på insekter. Dessutom är arten starkt traditionsbunden till speciella lekplatser. Tjädern är en stannfågel och rör sig normalt inom ett område i storleksordningen 25 km².

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Stora, variationsrika skogsområden med inslag av våtmarker.
- Spelplatser lämnas orörda.

A127, Trana (*Grus grus*) häckar på stränder och olika typer av våtmarker. Ett gemensamt krav, oavsett val av habitat, är att tranorna har möjlighet att bygga boet oåtkomligt för marklevande rovdjur, dvs. alltid omgärdat av vatten. Under häckningstid lever tranorna av rötter, skott och andra vegetabilier samt insekter, blötdjur, grodor, småfisk mm. Under häckningen rör sig paret normalt inom ett område i storleksordningen 1 km².

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Eftersom tranan alltid bygger sitt bo vattenomflutet, måste vattenavledning/vattenståndssänkning i anslutning till häckningsområden undvikas helt.
- Tranan är skygg vid sina boplatser och åtminstone vandringsleder som planeras med sträckning över stora, öppna myrområden bör dras på behörigt avstånd (minst 500 m) från boplatsoområdet.

A166, Grönbena (*Tringa glareola*). Lämpliga häckningsmiljöer utgörs av sankna stränder längs sjöar och vattendrag samt på fuktiga/våta gräs- eller starrbevuxna myrar. Den är särskilt vanlig i områden med flarkmyrar. De högsta tätheterna hittar man i stora sammanhängande våtmarkspartier, men arten häckar regelbundet även vid mindre skogsomgärdade myrar. Under flyttningen påträffas grönbenan både längs kusten samt vid olika inlandsvåtmarker av öppen karaktär. Grönbenan hävdar revir och rör sig då inom ett område i storleksordningen 1–5 km². Arten övervintrar främst i tropiska Afrika, men delvis även i södra Afrika.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Tillgång på öppet vatten och dyiga stränder.

A223, Pärluggla (*Aegolius funereus*) häckar helst i hål av spillkråka, men kan undantagsvis hålla till godo med naturliga håligheter och hål av gröngöling och större hackspett. Arten häckar dessutom gärna i holk. Bra bohål är en bristvara och hannarna försöker därför stanna året runt i häckningsreviret. Pärlugglan har svårt att komma åt sitt byte genom ett tjockt snötäcke, något som begränsar såväl artens utbredningsområde som chansen till vinteröverlevnad. Pärlugglan häckar med de största tätheterna i tät granskog. Även om den föredrar granskog, häckar den frekvent även i barr- och lövblandskogar innehållande tall, björk och asp. Ofta påträffas arten i gränsområden till hyggen och inägor samt kring större myrar, förmodligen därför att bytestillgången är högre i dessa marker än centralt inne i den

täta skogen. Emellertid utsätter sig ”kantugglorna” därmed samtidigt för en högre predationsrisk från andra ugglor som t.ex. slag- och kattuggla. Arten jagar över arealer i storleksordningen 3–710 km². Pärlugglan är huvudsakligen stannfågel, men vissa år sker flyttningsrörelser.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- För god häckningsframgång krävs höga gnagartätheter.
- Tillgång på lämpliga häckningsplatser i form av trädhåligheter.

A234, Gråspett (*Picus canus*) behöver tillgång på lämpliga häckningsmiljöer i form av blandskogsbestånd och barrbestånd med rika inslag av grova lövträd och död lövved. Boträd utgörs främst grov asp men även tall, björk, rönn och gråal. Arten häckar numera ofta i kvarlämnade grova aspar på hyggen. Gråspetten livnär sig till stor del på myror och andra marklevande insekter varför förekomsten av ljusöppna, solexponerade miljöer i skogen är mycket viktig. Historiskt sett har arten, liksom övriga hackspettar, gynnats av skogsbränder, på kort sikt genom insektsrikedomen på brandfältet och på lång sikt genom bildandet av lövbrännor. Arten föredrar områden med rik förekomst av död ved och vedlevande insekter som alternativföda under vinterhalvåret. Gråspetten rör sig över tämligen stora områden under häckningstiden; flera undersökningar tyder på att det handlar om flera hundra ha stora områden (100–1 000 ha).

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- God tillgång på död ved.
- Tillgång till lämpliga häckningsplatser, främst i form av grov asp, tall eller björk

A236, Spillkråka (*Dryocopus martius*) kräver tillgång på lämplig föda i form av vedlevande insekter och myror. Födosöker ofta lågt i träd, på stubbar m.m., gärna i rotrötad gran efter hästmyror. Tillgång på lämpliga häckningsplatser är viktigt, främst i form av grov asp, tall eller bok. För att spillkråkan skall häcka måste stamdiametern i brösthöjd överstiga 30 cm för asp och 40 cm för tall. Spillkråkan är något av en nyckelart i boreala och nemoboreala skogsekosystem genom att den årligen producerar ett stort antal bohål lämpliga för större hålhäckande fåglar och däggdjur som ej själva förmår mejsla ut sitt bo. Spillkråkan är en stannfågel. Vintertid rör sig arten över större områden. I Norrlands inland är artens hemområden troligen betydligt större än i södra Sverige.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Tillgång till lämpliga häckningsplatser, främst i form av grov asp, tall eller björk

A241, Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*) häckar i skog med ett stort inslag av döda eller döende träd. I Sverige hittar man den idag främst i de av skogsbruket relativt sett mindre påverkade barrskogsområdena i Norrland, huvudsakligen i olikåldrig naturgranskog med kontinuerlig förekomst av barkborreangripna träd och högstubbar. Arten förekommer också i flera andra skogstyper som exempelvis brandfält, lövbrännor och äldre alstrandskog, det viktigast för arten är att det finns en rik födotillgång i form av vedlevande insekter. Det är huvudsakligen en stannfågel som dock kan röra sig lite längre sträckor vintertid. Häckningsreviret är i storleksordningen 25 - 100 ha.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- God tillgång på död ved

A409, Orre (*Tetrao tetrix*) är de öppna markernas skogshöna och häckar på hedar och mossar samt i tidiga successionsstadier efter kalhyggen och skogsbränder. I skärgårdsmiljö häckar arten på kala skär och öar och i fjälltrakterna kan den gå upp i fjällbjörkskogen. Liksom hos övriga skogshöns är god tillgång på insekter mycket viktig för kycklingarnas överlevnad. Björkknoppar är en viktig diet under vinterhalvåret. Under sommarhalvåret är dieten mer varierad, men vegetabilier dominerar, bl.a. är blåbärsblom en viktig komponent. Arten är en stannfågel och rör sig normalt inom ett hemområde i storleksordningen 25–75 km².

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Tillgång till öppen mark, som t ex mossar.

6. Hotbild mot Natura 2000-området

Stormyran-Lommyran är förutom att vara skyddat inom nätverket Natura 2000 också på väg att skyddas som naturreservat vilket innebär att de stora hoten är undanröjda. Verksamheter och faktorer som kan tänkas påverka Natura 2000-området negativt visas i tabell 6.

Vid beskrivandet av hotbilden för ett område kan endast nu kända problem belysas. Det är viktigt att ha i åtanke att nya hot troligen kommer att identifieras i framtiden. De hot som är av global karaktär t.ex. klimatförändringar och atmosfäriskt spridna miljöbelastningar kan inte lösas genom områdets skötsel. I övervakningsarbetet är det viktigt att i mån av resurser redovisa hur de globala problemen utvecklas på såväl objekts- som länsnivå. Tyngdpunkten för hotbilden av varje enskilt Natura 2000-objekt ligger främst på lokala hot från landskaps- till artnivå.

Tabell 6. Verksamheter och faktorer som kan påverka Natura 2000-områdets naturtyper negativt

<i>Naturtyp</i>	<i>Hot</i>
3160, Dystrofa sjöar och småvatten	<ul style="list-style-type: none"> • Utsättning av främmande arter, eller fiskstammar kan ändra konkurrensförhållanden, sprida smitta och/eller orsaka genetisk kontaminering. • Utsläpp av föroreningar från punktkälla, t ex avlopp, industri, täkt eller annan verksamhet. • Kalkning av omgivande våtmarker förändrar de fysiska och kemiska förutsättningarna för strandmiljöernas naturligt förekommande arter. En zon på 100 m närmast vattnet undantagen spridning antas minska hotet. • Åtgärder som kan påverka habitatets hydrologi, t ex dikning och dämning.
7140, Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	<ul style="list-style-type: none"> • Markavvattnande åtgärder liksom dämning som kan påverka habitatets hydrologi och hydrokemi på ett negativt sätt, även markavvattningsföretag och dämning i närliggande våtmarks- eller fastmarksmiljöer kan ge en negativ påverkan på habitatet. • Genom att anlägga skogsbilvägar i närheten av habitatet kan hydrologin och/eller hydrokemin i området förstöras.
7310, Aapamyrar	<ul style="list-style-type: none"> • Åtgärder som kan påverka habitatets hydrologi, t ex dikning och dämning. • Spridning av till exempel aska och gödningsämnen i habitatet ger drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Motsvarande spridning av kemiska substanser i habitatets närhet kan också skada habitatet genom luftburen deposition eller genom transport med tillrinnande vatten. En zon på 50 m närmast habitatet undantagen från spridning antas minska hotet.

9010, Västlig taiga (undergrupp gammal tallskog)	<ul style="list-style-type: none"> • Brist på bränder ger minskad mängd nybränd ved och mark, som är ett hot för många brandberoende arter, samt kan ge en tillväxt av humuslagret med efterföljande vegetationsförändringar. • Graninvandring är ett hot mot flerskiktade tallskogar och lövskogar som tidigare uppkommit efter brand.
9050, Örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ	<ul style="list-style-type: none"> • Skogsbruksåtgärder i anslutning till området. • Verksamheter som påverkar hydrologin inom eller i nära anslutning t.ex. grävning och utökning av befintliga vägar
9080, Lövsumpskogar av Fennoskandisk typ	<ul style="list-style-type: none"> • Skogsbruksåtgärder inom eller i anslutning till området • Verksamheter som påverkar hydrologin inom eller i nära anslutning t.ex. grävning, vägdragning • Täta granbestånd • Exploateringsverksamheter • Transporter över området
91D0, Skogbevuxen myr	<ul style="list-style-type: none"> • Ingrepp i kringliggande vattenytans hydrologi, eller förändrad vattenregim i ett vattendrag. • Spridning av till exempel aska och gödningsämnen i habitatet ger drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Motsvarande spridning av kemiska substanser i habitatets närhet kan också skada habitatet genom luftburen deposition eller genom transport med tillrinnande vatten. En zon på 50 m närmast habitatet undantagen från spridning antas minska hotet.

Tabell 7. Verksamheter och faktorer som kan påverka Natura 2000-områdets arter negativt

<i>Art</i>	<i>Hot</i>
1361, Lodjur (<i>Lynx lynx</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Ett alltför hårt jakttryck. • Det storskaliga skogsbruket kan vara ett hot mot Lon då avsaknad av ostörda miljöer kan leda till minskat antal föryngringar.
1948, Skogsrör (<i>Calamagrostis chalybaea</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Skogsbruksåtgärder inom eller i anslutning till området. • Verksamheter som påverkar hydrologin inom eller i nära anslutning till området, t.ex. grävning, vägdragning. • Exploateringsverksamheter, t ex utvidgning av befintlig skogsbilväg. • Igenväxning, för tät skog.
1926, Slät tallkapuschongbagge (<i>Stephanopachus linearis</i>) 1927, Grov tallkapuschongbagge (<i>Stephanopachus substriatus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Brist på lämpligt substrat (nyligen brandskadade träd) orsakad av effektiv brandbevakning och bekämpning, minskad hyggesbränning under fröträdsskärm, tvingande regler i tillämpningsföreskrifterna av Skogsvårdslagen att ej spara nydöda barrträd ur skogsbrukshygienisk synpunkt samt frånvaro av naturlig brandpåverkan i större barrskogsreservat.
A007, Svarhakedopping (<i>Podiceps auritus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Utdikning eller kraftig vattenståndssänkning i tidigare goda häckningsmiljöer medför att arten minskar i antal eller försvinner. • Total igenväxning eller dess motsats – totalt borttagande av vattenvegetationen – påverkar artens numerär negativt. • På grund av näringskonkurrens har arten stora svårigheter att lyckas med reproducering i småvatten där fisk planterats in. • Ökad predation av mink, men även kråka m.fl. arter, kan vara en delförklaring till att arten försvunnit från många lokaler under de senaste 30 åren. Under denna period har dessutom skyddet mot predatorer försämrats genom att antalet skrattmåskolonier minskat kraftigt.
A038, Sångsvan (<i>Cygnus cygnus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Förändrad hydrologisk regim i häckningsbiotopen, grunda och vegetationsrika vatten.
A104, Järpe, (<i>Bonasa bonasia</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Något direkt hot mot artens fortlevnad finns ej. Järpen missgynnas dock flerstädes p.g.a. ett intensivt och storskaligt skogsbruk.

A108, Tjäder, (<i>Tetrao urogallus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Totalt sett i Sverige finns ej något direkt hot mot artens fortlevnad. Tjädern har dock starkt missgynnats av det storskaliga skogsbruket. • Det allvarligaste hotet är förändringar på landskapsnivå, t.ex. fragmentering och tillkomsten av stora arealer med monokulturer av tall och gran som aldrig tillåts bli biologiskt mogna. • Ett alltför intensivt jakttryck.
A127, Trana, (<i>Grus grus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Dikning av myrmark har bidragit till en ökad andel träd- och skogbevuxen myr och därmed försämrade förhållanden för tranan.
A166, Grönbenan, (<i>Tringa glareola</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Dikning av myrmark har bidragit till en ökad andel träd- och skogbevuxen myr och därmed försämrade förhållanden för grönbenan. • Storskalig torvbrytning.
A223, Pärlluggla, (<i>Aegolius funereus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Försämrad tillgång på byte i skog till följd av ensartade monokulturer av barrträd samt minskade arealer öppna ytor som följd av minskat jordbruk. • Minskande tillgång på död ved ger sämre tillgång på bohål.
A234, Gråspett, (<i>Picus canus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Minskad lövandel, ökad granandel och mera homogena bestånd i södra och mellersta Sverige missgynnar arten. • Minskande tillgång på död ved.
A236, Spillkråka, (<i>Dryocopus martius</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Minskad lövandel, ökad granandel och mera homogena bestånd i södra och mellersta Sverige missgynnar arten. • Minskad medellålder i bestånden i intensivt brukade trakter gör att tillgången på lämpliga boträd minskar. • Eftersom spillkråkan i stor utsträckning livnär sig på hästmyror missgynnas den med största säkerhet av stubbrytning och GROT-uttag.
A241, Tretåig hackspett, (<i>Picoides tridactylus</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Minskande tillgång på död ved (orsakad av storskaligt skogsbruk, avsaknad av brandfält och dikning av sumpskog).
A409, Orre, (<i>Tetrao tetrix</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Allt tätare skog och därigenom allt sämre födosökmiljö. • Ett alltför intensivt jakttryck.

7. Bevarandeåtgärder

7.1 Områdesskydd

Området är förutom att vara skyddat inom nätverket Natura 2000 också skyddat som naturreservat enligt svensk lag. Området har därför det rättsliga skydd som det kan tänkas behövas. Enligt 7 kap 28 a § miljöbalken krävs det tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka ett natura 2000-område.

Tillståndsprövningar ska utgå från hur verksamheten eller åtgärden påverkar områdets bevarandemål och möjligheten för området att uppnå bevarandesyftet.

7.2 Skötsel

De brandpräglade delarna kommer att skötas genom återkommande naturvårdsbränningar med syfte att utveckla och bevara den brandpräglade miljön och gynna de arter som är beroende av brand. I tätare bestånd kommer brandgynnande selektiva virkesuttag av gran att göras innan bränning.

I lövrika granskogspartier kommer uttag av gran göras för att på medellång sikt bibehålla och gärna öka ett högt lövinslag. Eventuell erhållen lövföryngring kan komma att behöva stängslas för att undgå vilbete. Åtgärder som randbarkning av granar och fällning av enskilda aspar för att erhålla rotskott kan också komma i fråga.

Lövrisk granskog och granskog på fuktig eller blöt mark samt våtmarkerna i området lämnas till fri utveckling under naturligt rådande processer. En sammanfattning av planerade skötselåtgärder visas i tabell 8.

Tabell 8. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

<i>Skogstyp</i>	<i>Skötselåtgärd</i>	<i>Tidpunkt</i>	<i>Prioritet</i>
Brandpräglad skog	Naturvårdsbränning	Inom 20 år	1
Lövrisk granskog	Uttag av gran	Vid behov	2
Lövrisk granskog	Stängsling mot viltbete, randbarkning av gran, fällning av enstaka aspar	Vid behov	3
Våtmarker och skog på fuktig och blöt mark	Fri naturlig utveckling	Tills vidare	2

8. Bevarandestatus

Bevarandestatusen för området i sin helhet är gynnsam då området är relativt opåverkat från storskaligt skogsbruk och en god hydrologisk regim råder.

9. Uppföljning av bevarandemål

Uppföljning av naturtyper och arter sker enligt Naturvårdsverket riktlinjer för uppföljning av skyddade områden och är beskrivna i regionala uppföljningsplaner på Naturvårdsverkets hemsida. Områdesvis uppföljning kommer att ske inom ett enskilt Natura 2000 område ifall det finns faktorer som där behöver följas upp särskilt och som inte fångas upp av den regionala uppföljningsplanen.

Utvärdering av gynnsam bevarandestatus för naturtyper och arter sker på biogeografisk nivå, för Västernorrlands län den boreala regionen.

Inom Stormyran-Lommyran bör särskilt slät- och grov tallkapschongbagge tas hänsyn till i uppföljningen. Arterna ingår i åtgärdsprogram vilket också bör beaktas vid uppföljningen.

Uppföljningen sker enligt följande:

1926, Slät tallkapschongbagge (*Stephanopachus linearis*) och

1927, Grov tallkapschongbagge (*Stephanopachus substriatus*)

- Brandfält inom området ska inventeras och antalet träd med förekomst av arterna ska räknas. Eftersök sker vid 3–5 år efter brand.

10. Referenser

Fågeldirektivet, Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on the conservation of wild birds, svensk översättning

Art- och habitatdirektivet, Rådets direktiv 92/43/EEG an den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, officiell svensk översättning, version 01.01.2007

Natura 2000 i Sverige, handbok med allmänna råd, Naturvårdsverkets handbok 2003:9

15–17 §§ Förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m. m.

Åtgärdsprogram för bevarande av brandinsekter i boreal skog 2006–2010, Naturvårdsverket, Rapport 5610.

Due, K & Muhr, M. 1983. 13 myrar - en botanisk inventering. Länsstyrelsen i Västernorrlands län 1983:1

Grundström S & Uppsäll, S. 1994. Skyddsvärda våtmarker i Västernorrlands län. 1994:2. Länsstyrelsen Västernorrland

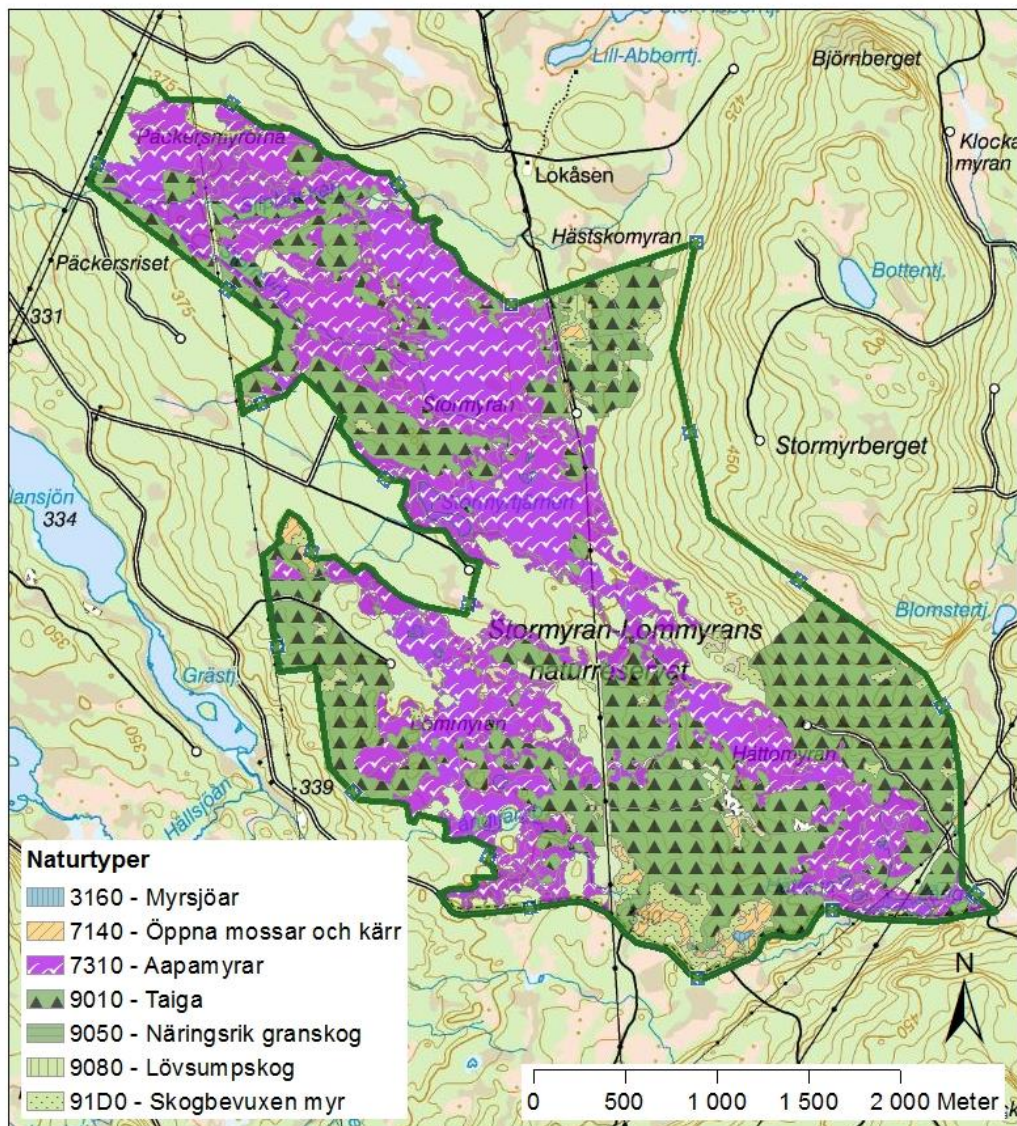
Naturvårdsverket. 1994. Myrskyddsplan för Sverige. Solna.

Simonsson, P & Dynesius, M. 1980. Fågelmyrar i Västernorrlands län. Länsstyrelsens i Västernorrlands län 1980:13.

Simonsson, P. 1979. Rikkärr i Borgsjö socken. Opublicerat. Länsstyrelsen i Västernorrlands län

11. Kartor

Kartorna nedan visar de ingående naturtypernas utbredning samt en översikt av området. Aktuell information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område finns på Naturvårdsverkets hemsida, kartverket skyddad natur. Observera att det är naturtypernas utbredning och förekomst i verkligheten som gäller vid en tillståndsprövning enligt miljöbalken. Det innebär att både rapporterad areal och det som framgår av naturanaturtypskartan (NNK) kan behöva säkerställas med ytterligare uppgifter, t.ex. fältinventeringar.



© Länsstyrelsen Västernorrland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan